

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för demokrati och styrning
Revision

Revisorernas berättelser och rapporter (2019)

Dokumentet kommunicerar resultat och bedömningar

Revisorerna i kommuner och regioner, kommunalförbund och finansiella samordningsförbund samt lekmannarevisorer och revisorer i kommunala aktieföretag och andra företag ska upprätta olika dokument för att slutligen kommunicera resultat och bedömningar av granskningen liksom utlåtanden i ansvarsfrågan.

Det handlar om revisionsberättelser och granskningsrapporter, bedömning av delårsrapport samt intygande enligt transparenslagen.

Hur dokumenten upprättas har stor betydelse för att information och bedömningar ska nå fram och kunna användas av mottagaren.

De som granskas i styrelser/direktioner, nämnder och beredningar måste kunna uppfatta hur revisorerna/lekmannarevisorerna bedömer deras verksamhet, styrning och ekonomi, för att få underlag till förbättringar.

Fullmäktige/stämman (motsvarande) behöver tydliga bedömningar och utlåtanden som underlag till sin ansvarsprövning av styrelse/direktioner, nämnder och beredningar.

Medborgare och media kan genom revisorernas och lekmannarevisorernas rapportering få värdefull information om tillstånd och utveckling i verksamheten, styrningen och ekonomin.

Att utforma dokumenten så att de är tydliga och lättillgängliga samtidigt som de är formellt riktiga är av stor betydelse men också en utmaning.

Formella krav, god revisionsred och kommentarer

Formella krav på utformning och avlämnande av revisionsberättelser, granskningsrapporter mm finns i olika lagstiftningar.

- Kommunallagen – för kommuner, regioner och kommunalförbund.
- Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser - för finansiella samordningsförbund.
- Aktieföretagslagen.
- Stiftelselagen – för verksamhetsstiftelser och donationsstiftelser.
- Lagen om handelsbolag och enkla bolag – för handels- och kommanditbolag.

- Lag om ekonomiska föreningar.
- Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser, ”transparenslagen”.

I God revisionsred i kommunal verksamhet definieras särskilt revisionsberättelsen i kommun, region och förbund samt granskningsrapporten i kommunala aktiebolag.

Revisionsuppdragen och krav på revisionsberättelsen i stiftelser, handels- och kommanditbolag, ekonomiska och ideella föreningar kommenteras i PM Kommunal revision i stiftelser och övriga företag (länk).¹ Granskning och rapportering enligt lagen om insyn i finansiella förbindelser kommenteras i en särskild PM (länk).²

Revisionsdelegationen eftersträvar enhetlighet och tydlighet

Revisionsdelegationen inom Sveriges Kommuner och Landsting har i sitt arbete med utveckla och fastställa god revisionsred betonat att det är en fördel om revisorernas/lekmannarevisorernas dokument utformas på ett enhetligt sätt över landet. Samtidigt betonar Revisionsdelegationen att det måste finnas utrymme till lokal anpassning för att spegla lokala förhållanden och lämna relevant information i den aktuella situationen. Revisionsdelegationen eftersträvar därför inte att dokumenten helt standardiseras, men ser ett stort värde i att kommuner, regioner, förbund och företag använder de förlagor som tillhandahålls som ram.

Det är särskilt viktigt att revisorernas uttalanden i ansvarsfrågan (där ett sådant skall göras) är tydliga och att det tydligt framgår om revisorerna riktar anmärkning till skillnad från att framföra annan kritik. Det är också viktigt att revisorerna i sina motiveringar hänvisar till de grunder som finns i God revisionsred i kommunal verksamhet.³

En enhetlig utformning bidrar till läsarens möjlighet att hitta och tolka information och känna igen sig i dokumenten.

Förlagor ger stöd

Till stöd för den lokala utformningen presenteras förlagor på SKL:s webbsida www.skl.se/revision och där vidare under God revisionsred/Revisionsprocessen.

Förlagorna kan användas i kommuner och regioner, kommunalförbund och finansiella samordningsförbund, aktiebolag, stiftelser, ekonomiska och ideella föreningar samt handels- och kommanditbolag.

Vi tillhandahåller förlagor till utformning av revisionsberättelse, granskningsrapport, bedömning av delårsrapport samt rapport enligt ”transparenslagen”.

Dokumentet är utformat för att leva upp till de grundkrav som lagstiftning och god revisionsred ställer samt önskad enhetlighet och tydlighet.

¹ PM Kommunal revision i stiftelser, handels- och kommanditbolag, ekonomiska och ideella föreningar

² PM Revisorernas granskning och rapportering enligt lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser

³ God revisionsred i kommunal verksamhet 2018 för granskning av verksamhet för om 2019

För varje dokumenttyp presenteras ett kommenterat exempel som ger vägledning till vad som bör ingå i dokumentet samt visar alternativa formuleringar beroende på situationen, främst i ansvarsprövningen. För grunddokumenten revisionsberättelse, granskningsrapport, bedömning delårsrapport samt revisionsberättelse i verksamhetsstiftelse finns även en ”ren” förlaga utan kommentarer.